

**GHIDUL APLICANTULUI
LA PROGRAMUL
DE RETEHNOLOGIZARE
ȘI EFICIENȚĂ ENERGETICĂ
A ÎNTREPRINDERILOR MICI
ȘI MIJLOCII**

**MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

GLOSAR DE TERMENI.....	2
REPERE GENERALE.....	5
CE FINANȚEAZĂ PROGRAMUL.....	9
CE NU FINANȚEAZĂ PROGRAMUL.....	10
OBȚINEREA DE SUPTOR FINANCIAR NERAMBURSABIL.....	11
IMPLEMENTAREA PROIECTULUI INVESTIȚIONAL.....	14
MONITORIZARE.....	16
DISPOZIȚII FINALE.....	17
DATE DE CONTACT ALE PARTENERILOR PROGRAMULUI.....	18

Program. Programul de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 515/2022.

Arhive. Activitate de înregistrare și păstrare a dosarelor în cadrul unei arhive conform prevederilor legislației în vigoare;

Beneficiar. Solicitant care a trecut procesul de evaluare pre-finanțare și i-a fost aprobat spre acordare suport financiar nerambursabil;

Conducerea ODA. Directorul sau vice-directorul desemnat al ODA;

Conflict de interes. Utilizarea de către beneficiari/solicitanți ai Programului a calității de fondator/administrator al întreprinderii în folos propriu sau al persoanelor afiliate (soțul/soția, rudele sau afinii până la gradul al doilea de rudenie/afinitate cu fondatorul și/sau administratorul întreprinderii care beneficiază de prevederile Programului), în scopul aranjării tranzacțiilor fictive cu beneficiarii Programului pentru justificarea efectuării investiției din contul suportului financiar nerambursabil sau al contribuției proprii.

Concentrare economică. Grup de întreprinderi afiliate ale căror praguri financiare și de salariați depășesc plafoanele articolului 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;

Dosar de finanțare. Set de acte numerotat care conține toate documentele remise de un solicitant în vederea obținerii suportului financiar nerambursabil;

Evaluare de conformitate. Procesul de examinare a dosarului de finanțare prin prisma corespunderii cerințelor prevăzute de Program, Manualul operațional și alte aspecte de conformitate;

Evaluare pre-finanțare. Ansamblul de măsuri realizate în vederea aprecierii corespunderii Solicitanților și a proiectelor investiționale cu obiectivele/prioritățile Programului, eficacitatea implementării acestora, capacitatea de atingere a indicatorilor de rezultat și a celor de impact prevăzuți de Program, precum și identificarea eventualelor riscuri ce pot apărea în procesul implementării proiectului investițional;

Evaluare post-finanțare. Ansamblul de măsuri realizate în vederea măsurării atingerii indicatorilor de rezultat ai Programului precum și determinării impactului asupra mediului economic în ansamblu;

Indicatori de rezultat. Indicatori prin intermediul cărora se măsoară progresul implementării Programului, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ;

Indicatori de impact. Indicatori prin intermediul cărora se măsoară contribuția și influența pe care atât Programul, cât și beneficiarii o au asupra economiei în ansamblu;

Întreprinderi afiliate. Întreprinderi care formează un grup prin controlul direct sau indirect a majorității drepturilor de vot (inclusiv prin intermediul unei întreprinderi sau unei ori mai multor persoane fizice) sau prin capacitatea de a exercita o influență dominantă asupra unei întreprinderi;

Modificare substanțială a contractului de finanțare/proiectului investițional. Acțiune ce presupune modificarea a mai mult de 30 % a proiectului investițional (scopul și obiectivele proiectului investițional; contribuția proprie a beneficiarului, etc.).

Monitorizare. Ansamblul de măsuri realizate în vederea asigurării conformității implementării proiectului investițional, respectării prevederilor contractuale și reducerii riscurilor de utilizare neconformă a mijloacelor financiare acordate beneficiarilor;

Organizații de suport în afaceri. Incubatoare de afaceri, centre de inovare, parcuri tehnico-științifice și IT, alți actori cheie de susținere a dezvoltării mediului de afaceri;

Proiect investițional. Intenție de afacere care presupune alocarea de mijloace financiare pentru procurarea unor bunuri sau prestarea unor servicii conform unui plan bine stabilit;

Solicitant. Agent economic care a depus Formularul de participare la Program conform prevederilor Manualului operațional;

Subdiviziune responsabilă. Subdiviziune din cadrul ODA căreia i se pune în sarcină realizarea anumitor componente și activități în procesul de implementare a Programului;

Suport financiar nerambursabil. Formă de finanțare acordată beneficiarilor în cadrul Programului pentru realizarea proiectului investițional (grant).

Eficiență energetică. Raportul dintre rezultatul ce constă în performanța atinsă, servicii, bunuri sau energie și o anumită cantitate de energie folosită pentru atingerea acestui rezultat.

Audit energetic. Procedură sistematică al cărei scop este obținerea informațiilor necesare despre profilul consumului energetic existent al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unui proces industrial, al unei instalații industriale sau comerciale ori al unui serviciu privat sau public, precum și identificarea și cuantificarea oportunităților rentabile de economisire a energiei și raportarea rezultatelor.

Retehnologizare. Proces care vizează schimbul de echipamente industriale învechite, înzestrarea cu o tehnologie nouă și/sau introducerea unor funcționalități în liniile tehnologice existente, pentru modernizarea și eficientizarea capacităților de producție într-o întreprindere.

Automatizare. Utilizarea mașinilor sau altor tehnologii pentru a permite proceselor să deruleze fără (sau cu mult mai puțin) aport uman sau manoperă.

Acest ghid este destinat întreprinderilor înregistrate în registrul de stat al persoanelor juridice/întreprinzătorilor individuali, definite în conformitate cu Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, cu excepția întreprinderilor de stat și municipale.

Scopul Programului de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii este :

1. Tehnologizarea întreprinderii;
2. Retehnologizarea întreprinderii;
3. Instalarea utilajului, echipamentului și instalațiilor de valorificare a surselor alternative de energie;
4. Eficientizarea energetică a întreprinderii.

Obiectivul Programului de re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii, este oferirea întreprinderilor unui avantaj competitiv pe piață, rezistență și acces la investiții care pot aduce efecte economice prin intermediul schimbării modelului de producție de bază, adaptării la noile tehnologii și optării pentru surse alternative de energie.

Domenii de activitate prioritare în cadrul Programului

1. Industria prelucrătoare

- a) Industria alimentară;
- b) Fabricarea produselor textile;
- c) Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte;
- d) Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănurilor;
- e) Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite;
- f) Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie;
- g) Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice;
- h) Fabricarea altor produse din minerale nemetalice;
- l) Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații;
- j) Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice;
- k) Fabricarea echipamentelor electrice;
- l) Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.;
- m) Fabricarea autovehiculelor, a remorcilor și semiremorcilor;
- n) Fabricarea altor mijloace de transport;
- o) Fabricarea de mobilă.

2. Zootehnia

- a) Creșterea bovinelor de lapte;
- b) Creșterea altor bovine;
- c) Creșterea cailor și a altor cabaline;
- d) Creșterea cămilelor și a camelidelor;
- e) Creșterea ovinelor și caprinelor;
- f) Creșterea porcinelor;
- g) Creșterea păsărilor;
- h) Creșterea altor specii de animale.

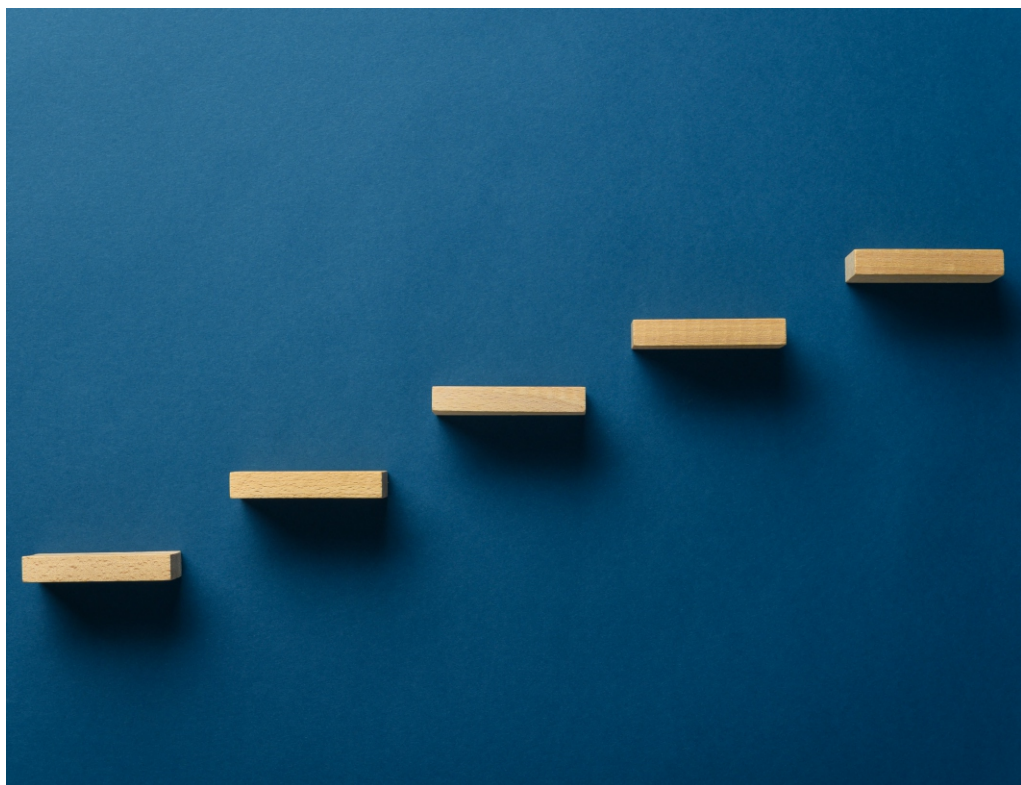
3. Turism rural

Afacerile desfășurate în domeniul turismul rural definit conform Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activităților turistice în Republica Moldova, ce își propun implementarea proiectelor de instalare a utilajului, echipamentului, instalațiilor de valorificare a surselor alternative de energie.

Programul este implementat de Instituția publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA).

Obiective specifice:

1. Creșterea, până în anul 2025, a gradului de conștientizare cu privire la posibilitățile de re tehnologizare a procesului de producere și eficientizare a consumului de energie de către ÎMM;
2. Susținerea mediului antreprenorial cu suport financiar necesar, pentru procurarea soluțiilor tehnice inovatoare, în scopul modernizării utilajelor/echipamentelor de producere și eficientizării consumului de energie;
3. Sporirea nivelului de competitivitate ale ÎMM ca urmare a optimizării costurilor și creșterii productivității acestora în rezultatul utilizării tehnologiilor moderne;
4. Acordarea suportului necesar ÎMM, în vederea identificării soluțiilor ce permit utilizarea responsabilă a resurselor energetice și trecerea la surse alternative de energie.

Criterii de eligibilitate:

Pentru participare la componenta II – suport financiar nerambursabil:

- a) Desfășoară activitatea antreprenorială pe teritoriul Republicii Moldova;
- b) Activează minim 24 de luni până la data aplicării la Program și au întocmit și prezentat la Biroul Național de Statistică situațiile financiare pentru ultimii doi ani de activitate
- c) Nu au restanțe față de bugetul public național la data aplicării la Program;
- d) Fondatorii întreprinderii, cetățeni ai Republicii Moldova și dețin cel puțin 75% din proprietatea întreprinderii/afacerii
- e) Dețin raportul de audit energetic efectuat de către un auditor energetic calificat și înregistrat în Registrul electronic al auditorilor energetici (pentru întreprinderile ce își propun creșterea eficienței energetice).

Suportul financiar nerambursabil (grant) nu include taxa pe valoare adăugată (TVA) și este acordat în următoarele condiții:

1. Suma grantului este de maxim 50% din costul investiției eligibile, dar nu mai mult de 2.000.000 MDL pentru acțiuni de re tehnologizare.
2. Suma grantului este de maxim 50% din costul investiției eligibile, dar nu mai mult de 1.500.000 MDL pentru utilaj, echipament și instalații de valorificare a surselor de energie alternativă, care va asigura reducerea consumului de energie convențională cu cel puțin 15% față de consumul existent.

Contribuția proprie - ÎMM care nu dispun de suficiente resurse proprii pentru implementarea proiectului investițional aprobat vor putea acoperi insuficiența de capital din surse creditare. În acest sens, ÎMM pot beneficia, după caz, de o garanție financiară emisă de Fondul de garantare a creditelor, administrat de ODA în baza Regulamentului cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 828/2018.

Activitățile de finanțare în cadrul Programului constituie o schemă de ajutor de minimis și cad sub incidența prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Regulamentului privind ajutorul de minimis, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01/2020.

Resursele financiare acordate sub formă de suport financiar nerambursabil se utilizează:

1. 50% din costul investiției eligibile, dar nu mai mult de 2.000.000 MDL pentru acțiuni de re tehnologizare și tehnologizare, printre care:

- a) Automatizarea procesului de producție;
- b) Robotizarea producției;
- c) Modernizarea liniilor tehnologice existente;
- d) Soluții IT pentru gestionarea liniilor de producție;
- e) Sistem de învățare (inteligența artificială) pentru optimizarea producției.

2. 50% din costul investiției eligibile, dar nu mai mult de 1.500.000 MDL pentru utilaj, echipament și instalații de valorificare a surselor de energie alternativă, care va asigura reducerea consumului de energie convențională cu cel puțin 15% față de consumul existent, printre care:

- a) Sisteme solare pentru încălzirea apei (colectoare solare, pompe, conducte, boilere și rezervoare de inerție);
- b) Panouri fotovoltaice (accesorii destinate pentru montarea panourilor fotovoltaice, inclusiv invertoarele și contoarele bidirecționale) și sistemele de stocare a energiei;
- c) Instalații eoliene pentru producerea curentului electric;
- d) Utilaj și echipament tehnologic pentru producerea și/sau utilizarea biogazului;
- e) Utilaj și instalații pentru încălzire (pompe de căldură aer-aer, aer-apă, sol-aer, sol-apă, centrale termice pe biomasă, conducte, rezervoare, boilere).

Mențiune 1: Panourile fotovoltaice urmează a fi însoțite de certificatele de conformitate CE, al căror randament, confirmat de pașaportul tehnic, nu este mai mic de 19%.

Costuri neeligibile din contul suportului financiar nerambursabil, precum și al contribuției proprii în cadrul Programului sunt:

1. Costurile de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora acoperite de alte programe/proiecte de asistență și/ sau subvenții de stat, inclusiv contribuția proprie;
2. Pierderi la schimb valutar;
3. Costuri suportate înainte de depunerea formularului la Componenta a II-a a Programului;
4. Achiziționarea bunurilor de mână a doua, cu excepția bunurilor de import destinate procesului de tehnologizare și retehnologizare a afacerilor, ce au un grad de uzură nu mai mare sau egal cu 30% și sunt însoțite de declarația vamală dacă bunul a fost importat precum și de raportul de evaluare ce prevede atât gradul de uzură cât și valoarea de piață a bunului. Raportul de evaluare urmează a fi întocmit de un evaluator calificat și înregistrat în Lista evaluatorilor titulari ai certificatelor de calificare din țara de origine;
5. Impozite și taxe;
6. Servicii de transport;
7. Plăți efectuate în numerar;
8. Finanțarea costurilor de leasing, credit, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente;
9. Costuri de arendă sau locațiune a spațiilor/oficiilor/terenurilor necesare activității;
10. Consumabile și cheltuieli administrative;
11. Cheltuieli de remunerare a personalului;
12. Cheltuieli TVA;
13. Tehnica agricolă, eligibilă pentru subvenționare din contul Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, conform Anexei nr. 3 la Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Aplicarea la suport financiar nerambursabil se realizează din numele persoanei juridice prin depunerea online a Formularului de participare și a setului de acte corespunzător. ODA asigură posibilitatea de descărcare online a modelelor de acte, declarații, cereri, note.

Setul de acte va cuprinde:

- Situațiile financiare anuale pentru ultimii 2 ani de activitate prezentate la Biroul Național de Statistică (prescurtate, simplificate sau complete conform Standardului Național de Contabilitate).

- Ofertele de preț care să conțină specificații tehnice a bunurilor/serviciilor solicitate.

- Studiu de fezabilitate a investiției propuse (după caz).

- Raport de audit energetic efectuat de către un auditor energetic calificat și înregistrat în Registrul electronic al auditorilor energetici (pentru întreprinderile ce își propun creșterea eficienței energetice).

- Aviz de racordare la rețelele electrice de distribuție (pentru întreprinderile ce își propun implementarea proiectelor de instalare a utilajului, echipamentului, instalațiilor de valorificare a surselor alternative de energie).

- Proiect de execuție a instalației de racordare (pentru întreprinderile ce își propun implementarea proiectelor de instalare a utilajului, echipamentului, instalațiilor de valorificare a surselor alternative de energie).

- Licențe și autorizații existente la întreprindere (după caz).

- Date financiare la Formularul de aplicare.

Actele vor fi semnate electronic, cu semnătura electronică avansată calificată.

În rezultat se generează automat un mesaj de înregistrare la Program. Mesajul de înregistrare va fi expediat la adresa de e-mail a aplicantului și va cuprinde un număr de înregistrare unic.

Dosarul care întrunește toate cerințele de conformitate și eligibilitate se consideră dosar complet. Odată cu înregistrarea dosarului complet, nu se admit corectări și completări.

Aplicantul este informat prin e-mail privind conformitatea dosarului. În cazul constatării dosarului incomplet, aplicantul urmează să prezinte actele necesare în termen.

Aplicantul este informat prin e-mail și telefonic despre necesitatea completării dosarului. Dosarele care nu întrunesc toate cerințele de conformitate și eligibilitate sunt considerate dosare neeligibile și sunt transmise spre arhivare conform procedurii.

Aplicantul este informat prin e-mail despre motivul respingerii de participare la Program.

La etapa de evaluare pre-finanțare se admit doar dosarele complete, și cuprind:

1. Analiza de conformitate
2. Analiza economico-financiară
3. Analiza proiectului investițional
4. Analiza riscurilor

În procesul de evaluare pre-finanțare, la necesitate, va fi solicitată opinia unor experți externi care vor elabora și prezenta o expertiză tehnică a proiectului în vederea corespunderii acestuia priorităților Programului.

Actele care confirmă expertiza efectuată constituie Raportul de evaluare pre-finanțare semnat corespunzător. După caz, în procesul de evaluare pre-finanțare a dosarelor, pot fi organizate interviuri sau vizite la locul desfășurării afacerii după cum urmează:

a) Interviu, în orice formă (telefonic, on line sau fizic), are drept scop aprecierea capacității aplicantului de a realiza cu succes proiectul investițional. Concluziile interviului se includ în Fișa de examinare.

b) Vizita la locul de desfășurare a afacerii are drept scop confirmarea intenției de realizare a investiției, realitatea, legalitatea și existența operațiunilor economico-financiare. Concluziile vizitei respective se includ în Fișa de examinare

La etapa de evaluare pre-finanțare a dosarelor, pot fi acceptate doar ajustări la proiectul investițional și nu modificări substanțiale a acestuia. În cazul survenirii unei cereri de modificare substanțială sau schimbării în totalitate a proiectului investițional, dosarul se respinge cu posibilitatea reluării procedurii de aplicare. În cazul efectuării vizitei în teren, desfășurării interviului, solicitării expertizei tehnice sau prezentarea unor acte suplimentare de către aplicant, termenul de evaluare se prelungește cu încă 15 zile lucrătoare.

APROBAREA SUPORTULUI

Aprobarea deciziei finale de finanțare / respingere a proiectului investițional se realizează de către Comitetul de evaluare și se fixează în procesul verbal al ședinței.

Comitetul de evaluare este instituit prin ordinul ODA și este format dintr-un reprezentant delegat de Ministerul Economiei și alți 4 reprezentanți desemnați din cadrul ODA. În caz de necesitate, membri ai Comitetului de evaluare pot deveni reprezentanții ai instituțiilor donatoare, partenerii de implementare, precum și experții independenți.

Aplicantul va fi informat prin telefon și e-mail, privind decizia adoptată, precum și despre perioada când va fi semnat contractul de finanțare. În cazul în care vor fi înregistrate mai multe solicitări de acordare a suportului financiar ce vor depăși bugetul alocat, prioritate se va acorda afacerilor care:

- a) Introduc elemente inovative;
- b) Diversifică produsele/serviciile;
- c) Înregistrează punctaj cât mai bun în cadrul procesului de evaluare pre-finanțare;
- d) Au o contribuție semnificativă la dezvoltarea economică.

RESPINGEREA SUPORTULUI

Motivele de respingere a dosarelor:

- a) Necoresponderea criteriilor și cerințelor de eligibilitate la Program;
- b) Neacumularea punctajului minim necesar, conform grilei de evaluare pre-finanțare;
- c) Solicitantul a furnizat acte și declarații evidente false care nu corespund realității;
- d) Proiectul investițional nu este viabil;
- e) Articolele de investiții (atât din contul contribuției proprii, cât și din contul suportului financiar nerambursabil) au fost finanțate sau co-finanțate de alte programe/proiecte de asistență sau nu sunt relevante activității solicitantului;
- f) Identificarea eventualelor concentrări economice și afilierea solicitantului, persoanelor de conducere și fondatorilor, la alte afaceri;
- g) Solicitantul este beneficiar în alte programe de suport implementate de ODA și nu a implementat conform alte proiecte investiționale;
- h) Solicitantul a admis încălcarea contractului de finanțare în cadrul altor programe implementate de ODA;
- i) Dosarul a fost clasat în categoria de risc sporit;
- j) Impact redus al suportului financiar solicitat asupra potențialului de creștere a întreprinderii și / sau competitivității acesteia;
- k) Alte motive întemeiate.

În cazul dosarelor respinse aplicantul, în termen de 5 zile de la semnarea procesului-verbal a ședinței Comitetului de evaluare, va fi informat prin e-mail cu comunicarea motivului respingerii.

Perfectarea și încheierea Contractului de finanțare

Contractul de finanțare se semnează de către părți:

1. Fie cu semnătură olografă — în două exemplare, dintre care un exemplar se înmânează Beneficiarului, iar celălalt se păstrează la ODA;

2. Fie cu semnătură electronică avansată calificată — în cazul în care părțile contractului de finanțare au convenit încheierea acestuia prin schimb de documente electronice.

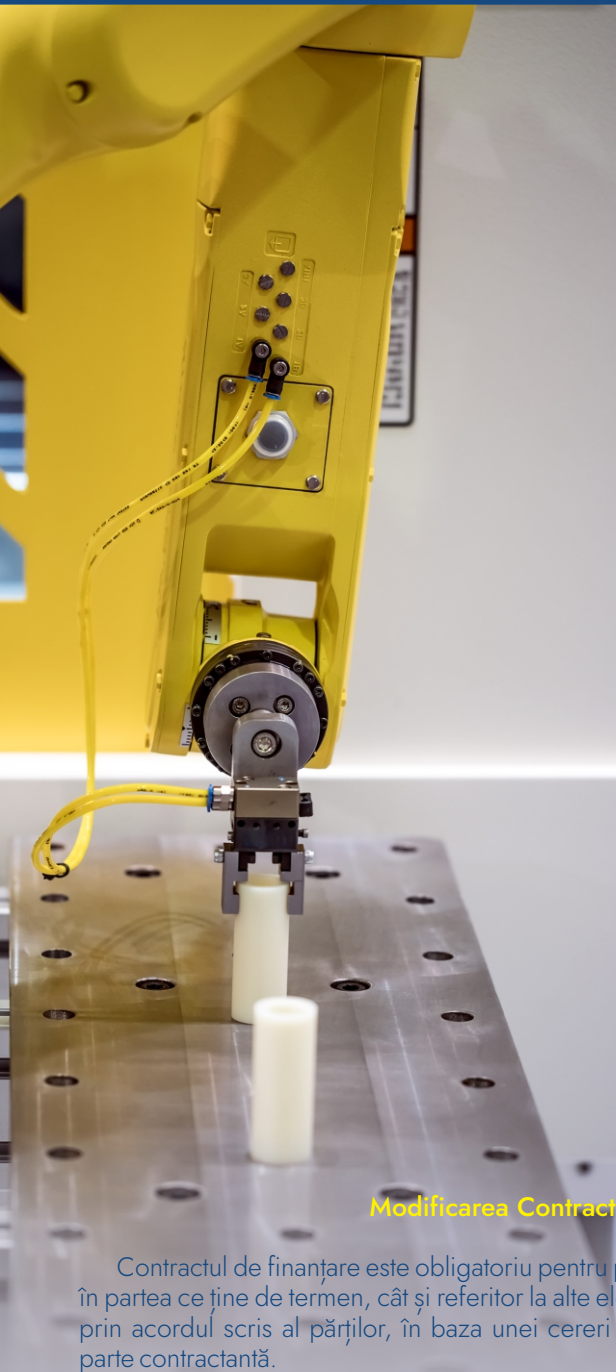
În cazul în care în actele depuse la aplicarea la Program survin careva modificări, Beneficiarul este responsabil de prezentarea actelor respective până la data semnării contractelor de finanțare.

Executarea Contractului de finanțare și realizarea proiectului investițional

După semnarea contractului de finanțare, beneficiarul va efectua investiția din contribuția proprie (minim 50% din valoarea proiectului investițional) și va prezenta în termenul indicat în contract documente confirmative privind efectuarea investiției, însoțite de o Cerere de transfer a suportului financiar nerambursabil (în original).

1. În dependență de specificul tranzacțiilor efectuate pentru implementarea proiectului investițional, setul de documente ce confirmă efectuarea investițiilor din contribuția proprie, precum și utilizarea suportului financiar nerambursabil (documente confirmative) sunt:

- a) Contracte de vânzare-cumpărare și/sau de prestări servicii și/sau de antrepriză;
- b) Facturi fiscale;
- c) Ordine de plată / extras bancar;
- d) Acte de predare-primire a bunurilor/serviciilor/lucrărilor
- e) Declarații vamale (invoice, cmr etc.), după caz;
- f) Certificate de conformitate (CE);
- g) Certificat de garanție;
- h) Rapoarte de evaluare a articolelor de investiții, după caz;
- l) Descifrarea conturilor analitice și sintetice care reflectă luarea la evidență contabilă a articolelor de investiții achiziționate din cadrul Programului, după caz;
- j) Livrabilele obținute urmare accesării serviciilor de dezvoltare a afacerii, după caz;
- a) Alte acte necesare, după caz

Suportul financiar sub formă de grant este transferat direct către beneficiar în două tranșe după cum urmează:

a) Prima tranșă, în cuantum de 50% din valoarea aprobată a grantului, va fi transferată după prezentarea setului complet de documente confirmative privind investirea contribuției proprii a beneficiarului și efectuarea vizitei în teren/din oficiu (după caz);

b) A doua tranșă, în cuantum de 50% din valoarea aprobată a grantului, va fi transferată după implementarea completă a proiectului investițional, doar dacă este confirmată realizarea obiectului investiției declarat în Contractul de finanțare și este prezentat setul complet de documente confirmative de către Beneficiar.

Termenul maxim de implementare a proiectului investițional constituie maxim 6 luni.

Termenele de efectuare a investiției pot fi prelungite, doar în baza unei cereri scrise depuse de către Beneficiar, conform Manualului operațional. Termenul de efectuare a investiției din contul resurselor proprii poate fi prelungit o singură dată cu maxim două luni, iar termenul de implementare completă a proiectului investițional poate fi prelungit de maxim două ori, a câte 2 luni.

Modificarea Contractului de finanțare

Contractul de finanțare este obligatoriu pentru părțile semnate și poate fi modificat (atât în partea ce ține de termen, cât și referitor la alte elemente ale contractului de finanțare) doar prin acordul scris al părților, în baza unei cereri scrise, expediate prealabil către cealaltă parte contractantă.

Monitorizare, arhivare și evaluare post-finanțare

Ațiunile de monitorizare încep imediat după realizarea proiectului investițional de către beneficiar, respectiv încetarea procesului de finanțare și prezentarea setului de acte justificative privind investiția.

Perioada de monitorizare a beneficiarilor de suport financiar durează 36 luni de la data prezentării setului complet de acte privind utilizarea resurselor financiare.

Monitorizarea se realizează în două etape: (i) monitorizare post-finanțare și (ii) monitorizare finală:

1. Monitorizarea post-finanțare - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în primele 6 luni ale perioadei de monitorizare și are drept scop confirmarea gradului de realizare a investiției, precum și realitatea, legalitatea și existența operațiunilor economico-financiare.

2. Monitorizarea finală - prevede vizita la locul desfășurării afacerii în ultimele 6 luni ale perioadei de monitorizare și presupune evaluarea realizării obligațiilor asumate în cadrul contractului de finanțare, inclusiv atingerea indicatorilor de rezultat. Pentru o evaluare cât mai eficientă, monitorizarea finală va include analiza de rapoarte financiare, dări de seamă fiscale, extrase din registrul de evidență a persoanelor juridice, precum și alte acte relevante.

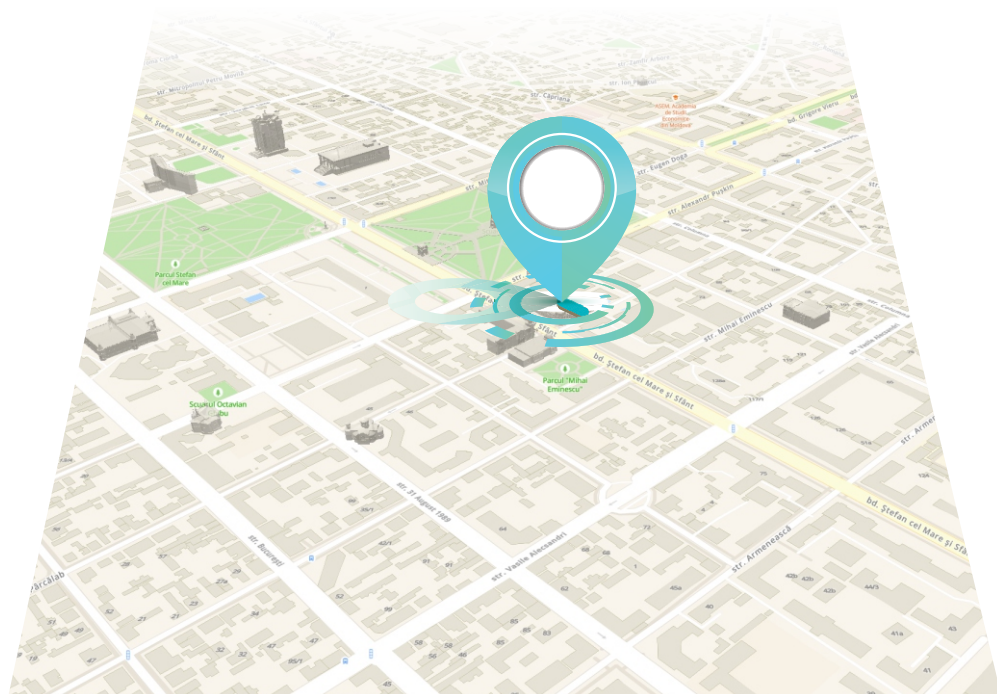

Dispoziții finale

În cazul în care bunurile/serviciile, finanțate în cadrul Programului nu sunt folosite conform scopului destinat, precum și în cazul în care acestea sunt vândute, închiriate sau înstrăinate sub orice formă, pe perioada de valabilitate a Contractului semnat de către părți, acesta este rezolvit unilateral de către ODA, în calitate de autoritate implementatoare a Programului cu recuperarea suportului financiar nerambursabil acordat.

În cazul în care în procesul de monitorizare au fost constatate încălcări ale prevederilor contractului de finanțare și/sau a celor prevăzute în manualul operațional, subdiviziunea responsabilă de monitorizare va propune eventuale soluții sau măsuri corective ce ar trebui adoptate în vederea remedierii situației. Totodată, beneficiarului îi va fi înaintată o Notificare de remediere a abaterilor constatate, cu termene clar stabilite.

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt,
nr. 134, et. 3, mun. Chișinău
Tel: /+ 373 22/ 29 57 41
<https://www.facebook.com/oda.moldova>
E-mail: office@oda.md
Pagină web: www.oda.md